

А. Наумовець, віце-президент НАН України, академік НАН України, О. Попович, академік НАН України:

«...В останні кризові роки спостерігається істотне зменшення виїздів українських учених для проведення досліджень за кордоном, стабілізувалася кількість осіб, що виїжджають на стажування. Зменшилася також кількість поїздок для участі в міжнародних наукових конференціях – ще кілька років тому кількість таких виїздів перевищувала 10 тис., а в 2010 р. їх було 9737. Національна академія наук України розглядає можливість творчого спілкування вчених як найбільшу цінність, яку слід берегти і всіляко розвивати. Незважаючи на труднощі з фінансуванням науки в кризові роки, сотні, а то й тисячі співробітників нашої академії щороку виїжджають у закордонні відрядження. <...>

У “кращі роки” (2004) кількість відряджень перевищувала 4,5 тис., у найбільш невдалий з погляду можливостей закордонного відрядження 2007 р. – 1410 поїздок. Здавалося б, вельми непогано – у міжнародних контактах беруть участь тисячі осіб. Однак для такої потужної наукової організації, як наша академія, це надзвичайно мало.

Упродовж більшої частини розглянутого періоду (крім особливо важких 1992–1993 і 2005–2007 рр.) ми приймали менше зарубіжних учених, ніж відряджали за кордон своїх, але сьогодні їх кількість приблизно однакова. Більшість відряджень – це поїздки до Росії, Польщі, Угорщини, ФРН, США. Нові можливості організації міжнародного співробітництва вчених з’явилися завдяки впровадженню сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Сьогодні можна виконувати спільні дослідження з ученими, які перебувають на іншому континенті, проводити з ними конференції та семінари, навіть не виїжджаючи за кордон (статистики такого міжнародного спілкування, на жаль, немає). Незважаючи на це, будемо намагатися заохочувати живе спілкування і розширювати можливості зарубіжних поїздок наших учених» *(Із доповіді А. Наумовця, О. Поповича «Роль міжнародної мобільності вчених на різних етапах історії науки України» / Переміщення центрів науково-технологічної активності на європейському просторі та міжкраїнова мобільність учених і фахівців: сучасні тенденції (VI Міжнародний симпозіум, 20–22 жовтня 2011 р., Київ) // Вісн. НАН України. – 2012. – № 1. – С. 23).*